

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ሃይማኖትና ሥርዓት
The Ethiopian Orthodox Tewahido Church Faith and Order
www.ethiopianorthodox.org

ሰግደት ለቅዱሳን (ለጸድቃን)

ለእግዚአብሔር የሚቀርበው የአምልኮ ሰግደት ሲሆን ለእግዚአብሔር ወዳጆች የሚቀርበው ሰግደት ግን የአክብሮትና የልዕልና (ከፍ ከፍ የማድረግ) ሰግደት ነው። በልደት ጊዜ ሰብአ ሰገል ለጌታችን ያቀረቡት ሰግደት የአምልኮ ሰግደት ነው። ሰብአ ሰገል ለጌታችን ወድቀው የሰገዱለት ጌታችን አምላክ መሆኑን ተረድተው ነው (ማቴ. 2፣11)። በዮሐንስ ወንጌል እንደ ተገለጸው ጌታችን የነገረን ሰግደት የአምልኮ ሰግደት ነው (ዮሐ. 4፣23-24)።

ለቅዱሳን የሚቀርበው ሰግደት ግን ከአክብሮትና ከፍቅር የተነሣ የሚቀርብ ነው። የዘመኑ ተከራካሪዎች ሰግደት ለእግዚአብሔር እንጂ ለጸድቃን፣ ለሰማዕታትና ለመላእክት መቅረብ የለበትም እያሉ በከንቱ ይከራከራሉ።

በዮሐንስ ራእይ 7፣14 እንደ ተገለጸው በሰይፍም ሆነ በገድል፣ በጸም፣ በጸሎት፣ በሰግደት ፈጣሪያቸውን ሲያገለግሉ ኖረው በሞት ወደ እግዚአብሔር ለሄዱ ቅዱሳን ቅዱስ አጽማቸው ባረፈበትና በሰማቸው ቤተ ክርስቲያን በታነጸበት በመገኘት የጸጋ (የአክብሮት) ሰግደት ማቅረብ የሚገባ ነው። ቅዱሳን በሕይወት ተሥጋ (በአጸደ ሥጋ) ሳሉ የአክብሮት ሰግደት ሲቀርብላቸው እንደ ነበር መጽሐፍ ቅዱስ ይመሰክራል። ይህንንም ለማወቅ ቀጥሎ የቀረበውን ማስረጃ እንመልከት፤

1ኛ/ የእስራኤል ንጉስ ከነበረው ከአካዝያስ አምሳ ወታደሮችን አስከትሎ የተላከው የአምሳ አለቃው ሰው ወደ ነቢዩ ኤልያስ ሄዶ በፊቱ ቀረበ፤ በጉልበቱ ተንበረከከና «የእግዚአብሔር ሰው ሆይ፣ ነፍሴና የእነዚህ የአምሳው ባሪያዎችህ ነፍስ በፊትህ የከበረች ትሁን» ብሎ ተንበርክኮ የሰገደለት መሆኑን መጽሐፍ ቅዱስ በቀጥታ ያረጋግጣል (2ኛ ነገሥ. 1፣13)። ያ የአምሳ አለቃ ነቢዩን ኤልያስን በታላቅ አክብሮት ተንበርክኮ ስለ ለመነው ነቢዩ ኤልያስ ጉዳዩን ፈጸመለት። ከእርሱ በፊት መጥተው የነበሩ ሁለት የአምሳ አለቆች ግን ያለ ምንም አክብሮት በትዕቢት ተሞልተው ነቢዩ ኤልያስን «ንጉሥ ይጠራሃልና ና ውረድ» ብለው በጠየቁት ጊዜ በነቢዩ ጸሎት ከሰማይ በወረደች እሳት ተቃጥለው ሞተዋል (2ኛ ነገሥ. 1፣12)።

2ኛ/ ናቡከደነፆር በራእይ (በሕልም) ያየውን ራእይ የሚተረጉምለት አዋቂ አጥቶ ግራ ገብቶት ሳለ ሕልሙን ይፈታለት ዘንድ ዳንኤልን ፈልገው ወደ ንጉሡ አቀረቡትና እንዲህ አለው። «...ምስጢርን የሚገልጥ አምላክ በሰማይ ውስጥ አለ...»። ይህንን ሲለው ንጉሡ ናቡከደነፆር ያየውን ሕልም በሙሉ ተረጉመለት። በዚያን ጊዜ ንጉሡ ናቡከደነፆር ወደ ዳንኤል ቀርቦ በግንባሩ ተደፍቶ ለዳንኤል ሰገደለት፤ የእሱንም ቁርባን እጣኑንም ያቀርቡለት ዘንድ አዘዘ። ንጉሡም ዳንኤልን «ይህን ምስጢር ትገልጥ ዘንድ ተችሎሃልና በእውነት አምላካችሁ የአማልክት አምላክ፤ የነገሥታትም ጌታ፤ ምስጢርም ገላጭ ነው» ብሎ ነገረው (ዳን. 2፣25-48)።

ከዚህ በላይ እንደ ተገለጸው ንጉሡ ናቡከደነፆር ነቢዩ ዳንኤልን ያከበረውና ወድቆ የሰገደለት አምላክ ነህ ብሎ አይደለም። ነገር ግን የአምላክ መልክተኛ መሆኑን በሚገባ ስለተገነዘበ ነው። እንደዚሁም ዳና ኤልን ያንን ታላቅ ምስጢር ለመተርጉም የቻለው አምላክ የመረጠውና ያከበረው ሰው መሆኑን ተረድቶ ነው።

ስለዚህ ንጉሡ ለዳንኤል ያቀረበው ሰግደትም ሆነ ዕጣን ወይም የእህል ቁርባን የአክብሮት መሆኑን መገንዘብ ይገባል። ቤተ ክርስቲያንም በዚህ መልክ የእግዚአብሔር ወዳጆች ለሆኑት ቅዱሳን አጽማቸው ባረፈበት ሰማቸው በተጠራበት ቦታ (ቤተ መቅደስ) ምእመናን በሰማቸው ዕጣንና የእህል ቁርባን (ጠበል ጸዲቅ) ከሰግደት ጋር እንዲያቀርቡ ታስተምራለች። ሰግደቱም ተደጋግሞ እንደተገለጸው የጸጋ ማለት የአክብሮት ሰግደት ነው።

3ኛ/ ነቢዩ ኤልሳዕ ብዙ ተአምራት በእግዚአብሔር ስም አድርጎአል። ካደረጋቸው ተአምራት መካከል አንደኛው ሙት ማስነሳት ነው። ሙቶ የተነሳውም የሱናማዊት ሴት ልጅ ነበር። ሱናማዊት ሴት ነቢዩን

አየተቀበለች በቤትዋ ታስተናግደው ነበር። ከባልዋም ጋር ሆና የነቢዩን በረከት ትቀበል ነበር። ስለዚህ በነቢዩ ኤልሳዕ ጸሎት ልጅ ወለደች፤ ሆኖም ሕጻኑ ካደገ በኋላ ታመመና ሞተ። ነቢዩ ኤልሳዕ ግን ሴትየዋን በማጽናናት በሬሳው ላይ ሰባት ጊዜ ጸለየበት፤ በመጨረሻም ነቢዩ በእግዚአብሔር ኃይል የሞተውን ልጅ አስነሳውና ለእናቱ ሰጣት። ሴትየዋም ወደ ነቢዩ ማረፊያ ገብታ በአጠገቡ በምድር ላይ ተደፍታ ሰገደችለት። ልጅዋንም ይዞ ሄደች (2ኛ ነገሱ. 4፤8-37)።

4ኛ/ በዘመነ ሐዲስም የእግዚአብሔር ወዳጆች ለሆኑት የጸጋ (የአክብሮት) ሰግደት ይቀርብላቸው ነበር። ቅዱስ ጳውሎስና ሲላስ ወንጌልን በማስተማራቸው በወህኒ ቤት እንዲታሰሩ ተፈረደባቸው። በእስር ቤት ታሰረው በመንፈቀ ሌሊት ወደ እግዚአብሔር ሲጸልዩ፤ የወህኒ ቤቱ መሠረት አስኪናወጥ ድረስ ታላቅ የመሬት መናወጥ (መንቀጥቀጥ) መሆኑን ያየና የተመለከተ የወህኒ ቤቱ ኃላፊ ወደ እነ ጳውሎስ ቀርቦ በግንባሩ ተደፋ (ሰገደ)። ወደ ውጭ አወጣቸውና «ጌቶቼ ሆይ እድን ዘንድ ምን ማድረግ ይገባኛል?» አላቸው። እነርሱም «በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ እመን አንተና ቤተሰቦችህም ትድናላችሁ» አሉት (የሐዲ. 16፤ 25-34)።

ይህ የወህኒ ቤት ኃላፊ ጳውሎስና ሲላስ ሰዎች መሆናቸውን አውቆአል። አምላክም አለመሆናቸውን ተረድቶአል። ነገር ግን የእግዚአብሔር ወዳጆችና አገልጋዮች መሆናቸውን በሠሩት ተአምራት አማካይነት ስለ ተረዳ «ጌቶቼ» ብሎ በግንባሩ ተደፍቶ ሰገደላቸው፤ የድኅነትንም መንገድ ጠየቃቸው። እነርሱም የድኅነት መንገድ (የሕይወት መንገድ) ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ መሆኑን አመለከቱት (ዮሐ. 14፤1-5)።

ሰግደት እንኳንስ እግዚአብሔር ለመረጣቸው ለቅዱሳን ይቅርና ለባለሥልጣን፤ በዕድሜ ለሚበልጥ ሰውና ለሽማግሌ ሁሉ እንደሚቀርብ የታወቀ አይደለም? ራስን አዘንብሎ እጅ መንሣት ከሰግደት ጋር ግንኙነት ያለው አይደለም? ዔሳውና ያዕቆብ በተገናኙ ጊዜ ያዕቆብ ወንድሙን ዔሳውን በማክበር ሰባት ጊዜ እንደ ሰገደለት መጽሐፍ ቅዱስ ይመሰክራል (ዘፍ. 33፤1-4)። እስራኤላውያንም ተሰብስበው ለንጉስ የሚገባውን ሰግደት ለንጉሡ፤ ለእግዚአብሔር የሚገባውን ሰግደት ለእግዚአብሔር እንዳቀረቡ መጽሐፍ ቅዱስ ይነግረናል (1ኛ ዜና. 29፤20-21)

ስለዚህ እግዚአብሔርን አገልግለው የመንፈስ ቅዱስ ማደሪያ ሆነው ከዚህ ዓለም በሞተ ሥጋ ለተለዩ ቅዱሳን ክብርና ምስጋና ይገባቸዋል እያልን እናመሰግናቸዋለን (ሮሜ. 2፤10)። ቅዱሳን በክርስቶስ ክርስቲያን ተብለው ክርስቶስን ለብሰው ሆነውና (ገላ. 3፤27) እሱን አገልግለው በሞት ወደ እርሱ ሲሄዱ፤ ቅዱስ አጽማቸው እግዚአብሔር የባረከው በመሆኑ፤ ድውይ ይፈውሳል፤ ሙት ያስነሳል (ነገ. 13፤20)፤ ሌላም ድንቅ ድንቅ ተአምራትን ይሠራል። በዚህ መሠረት የእግዚአብሔር ወዳጆችና አገልጋዮች የሆኑትን ቅዱሳን የሚያከብር ሁሉ በቅዱሳን ጸሎትና አማላጅነት ከእግዚአብሔር ክብርን በረከትን ይቀበላል።

ቅዱሳን የእግዚአብሔር አገልጋዮች ግማሾቹ በሰማዕትነት ስለ ክርስቶስ ደማቸውን አፍሰሰውና መስዋዕት በመሆን፤ ሌሎቹም በዱር በገደል በጸም፤ በጸሎትና በሰግደት ሕይወታቸውን አሳልፈው በመስጠት በአካለ ነፍስ (በነፍሳቸው) ወደ ጌታችን ሄደው በመንበሩ ዙሪያ ሆነው ቀንና ሌሊት እርሱን ሲያመሰግኑ እንደሚኖሩ መጽሐፍ ቅዱስ ይነግረናል፤ እንደዚሁም ሲጸልዩ እንደሚኖሩ ያስረዳናል። (ራእይ 6፤9 ፣ 7፤ 14- 17)።

ስለዚህ ቅዱሳንን ራሱ እግዚአብሔር ስለ መረጣቸውና ሰላክበራቸው (ሮሜ. 8፤ 34) እኛ ሁላችን ልናከብራቸውና የጸጋ (የአክብሮት) ሰግደትም ልናቀርብላቸው ይገባናል።

ብፁዕ አቡነ ገብርኤል በ1990 «ክብረ ቅዱሳን» በሚል ርእስ ካዘጋጁት መጽሐፍ የተወሰደ።